

AFLEVERING

ALPAIDIS

29ste jaargang 1993

INHOUD nr. 113

- 't Eylandt van den Heyligen Geest

- Hoegaardse Gemeentepolitiek (vervolg)

- St. Eligius Gilde van Hoegaarden (vervolg)

't Eylandt vanden Heyligen Geest

Zo luidde in de XVIIe en XVIIIe eeuw de naam van de huizenblok, die als een eiland op de gemeenteplaats van Hoegaarden staat.

Een tweede eiland bevond zich wat lager en droeg de benaming "Maison az Sept Fraignes" (zie Alpaidis n° 27, 28 en 98), toebehorend aan de familie van Meier de Pas en reeds bestaande vóór 1620.

Het hoofdcentrum van de "Vryheydt Hougaerden" was destijds niet de gemeenteplaats, maar wel de Houtmarkt, die de kern vormde van alle gebeurtenissen. Daar bevond zich immers de kerk, het Kapittelhuys met zijn hoeve (later Arends-nest), het Paradijs (huidig pachthof Tritsmans) en de herberg "Sint Nicolaes" lokaal van de oude Regentie.

De Houtmarkt was met kar en paard alleen bereikbaar langs de oude Molenweg (Knorrestraat, later Pastorijstraat) en de Koeyseykstraet (Korte straat) want een steile aarden berm strekte zich uit over de ganse lengte vanaf het poortje naast het huidige gemeentehuis tot aan het Eylandt van de Heyligen Geert. Bovendien lag op de gemeenteplaats, ter hoogte van de huizenrij, zijde gemeentehuis, een modderige poel, waardoor de gemeenteplaats toen effenaf "de poel" werd genaamd. Pas onder de franse tijd kreeg deze plaats de naam van "Place de la commune de Hougaerde".

Rond 1818 werd de poel droog gelegd, in 1829 la maison az Sept Fraignes afgebroken, dat toen in het bezit was van Philippe Haine en na 1835 de aarden berm verwijderd.

't Eylandt dat door de lange franse overheersing zijn naam had kwijt gespeeld, bleef echter bestaan en staat er heden gedeeltelijk nog.

In die tijd was 't Eylandt samengesteld uit twee delen, de bovenkant zijde Houtmarkt, en de onderkant zijde Gemeenteplaats.

De bovenkant bevatte drie huizen, waarvan het hoekhuis (perseel E594) langs de kerkzijde, het lokaal was van de oude Regentie en in 1789 bestormd werd door de oproerlingen van de revolutionaire Notaris Van Autgaerden (zie Schrikbewind te Hoegaarden).

Het huis bestond uit een herberg genaamd "Sint Nicolaes" en werd gehouden door Petro Fachenberg, die er de troebelen van de franse revolutie meemaakte.

Later kwam het in 't bezit van de zeeldraaier Henricus Tibaut uit Tienen, die ook eigenaar was van het andere hoekhuis (perseel E596), kant van de Koeyseystraat (Korte straat).

Het middenhuis (perseel E595), dat uit een woonhuis en een bijgebouw bestond, was rond 1820 in handen gekomen van onderwijzer Petrus Debroeck, die er een schooltje had ingericht, kwam later in handen van het gezin Lefevre - Mertens.

Op 12 maart 1828 werden de twee hoekhuizen door Henricus Tibaut, voor notaris Henri Putzeys, verkocht aan gemeente-ontvanger Jean Haumont (x Albertine Stockmans), voor de som van 1300 gulden (perseel E594) en 245 gulden (perseel E596).

In de oude herberg "Sint Nicalaes" richtte hij een winkel in, wijs zijn zoon François, die bij hem woonde, in 1845 een school opende in de Hellestraat (zijgang van de Korte straat) en in 1871 zijn vader als gemeente-ontvanger opvolgde.

In de gevel van de oude herberg stond een 50cm hoog Sint Niklaasbeeld in een nis, waaraan een versje was verbonden, dat door de kinderen werd gezongen.

" Leng Allot liet ne prot
en 't klonk gelijk een belleke,
tot in Jeanman's kapelleke".

Jean Haumont stierf in 1871 en zijn zoon François in 1911.

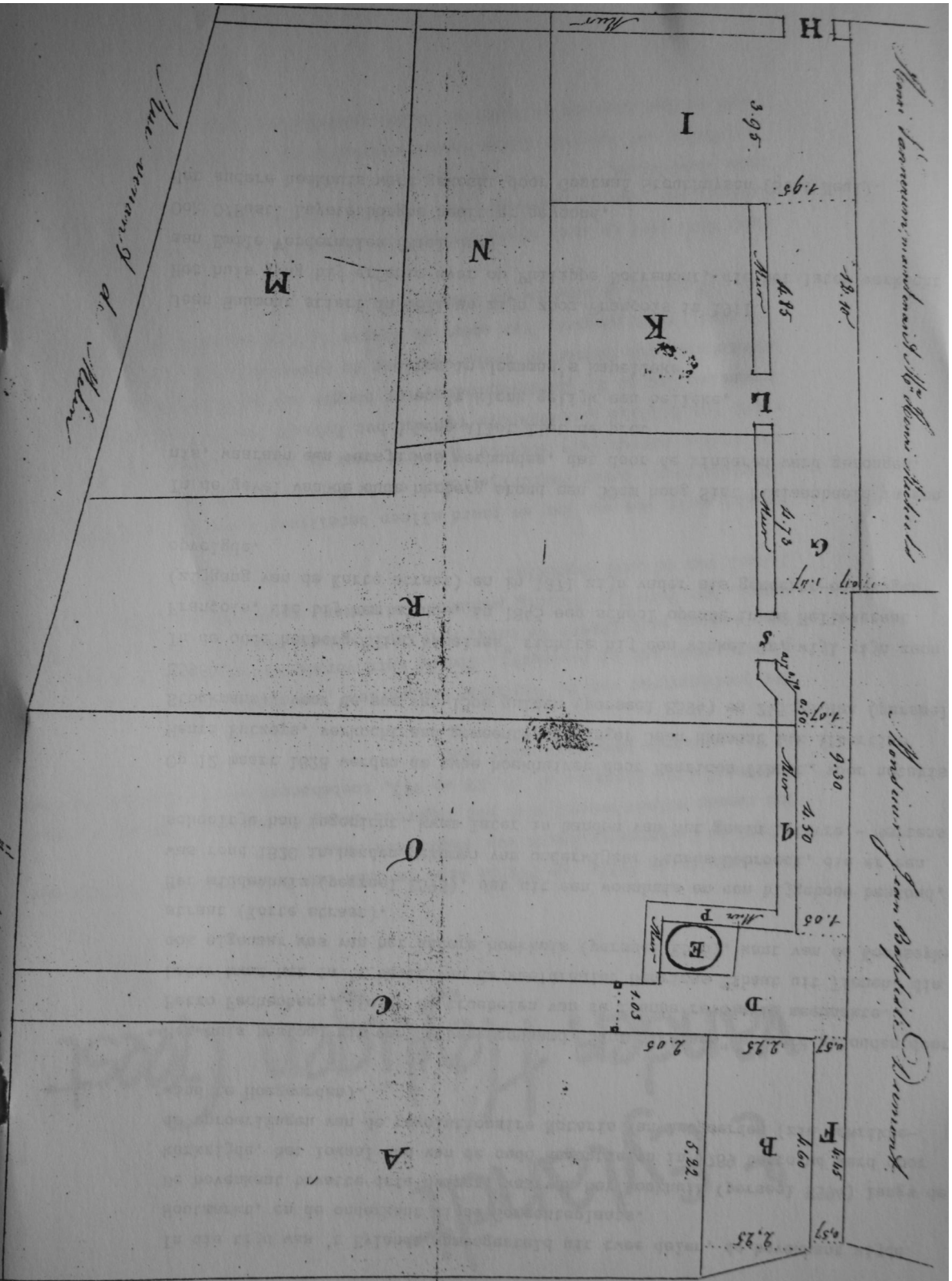
Het huis ging bij erfenis over op Philippe Dotremont, die het later verkocht aan Emile Verdermolen (Miel Jas)

Ook O/Past. Luysterborghs heeft er gewoond.

Het andere hoekhuis werd gekocht door Gustaaf Stouthuysen (Staf Neul).

From Farmhouse in and around the Home District

Monitors from Hospital District

FIGURATIEF PLAN

Hoekhuis Jean Haumont, Kerkzijde (perseel E594)

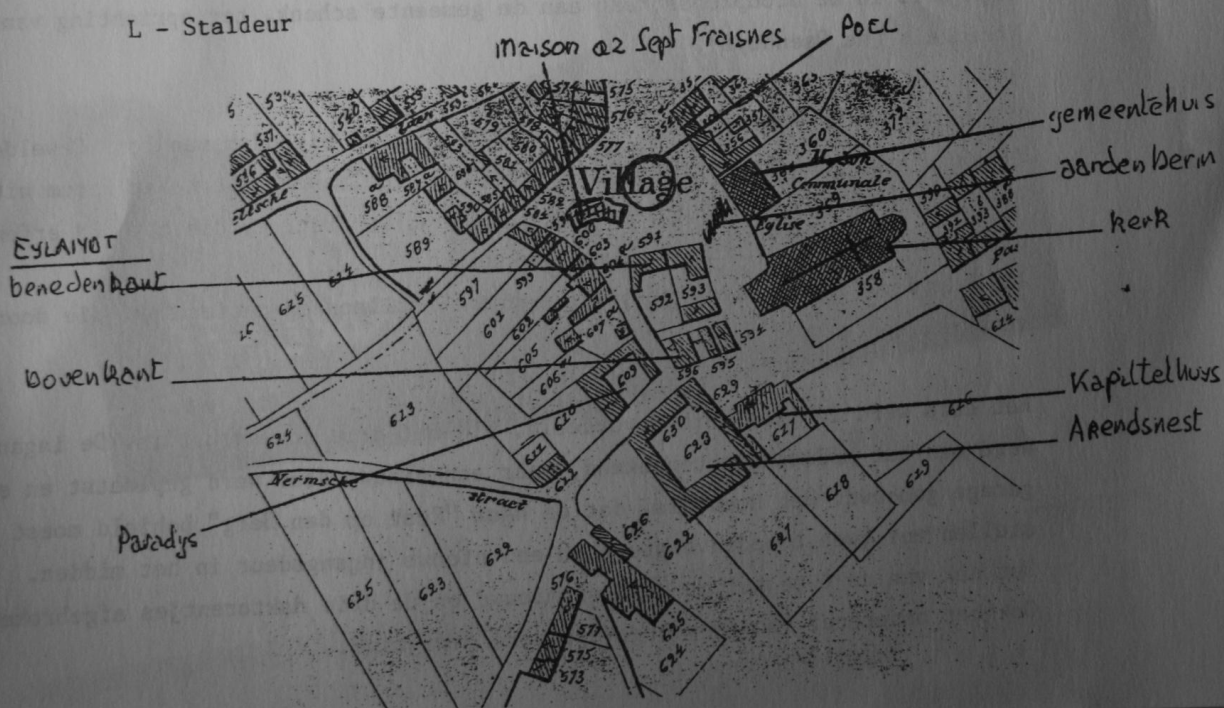
- A - Huis Sint Nicolaes
- B - Keuken
- C - Private doorgang
- D - Kleine koer
- E - Waterput
- F en G - open doorgang met deur (H)

Middenhuis Petrus Debroeck (perseel E595)

- O - Woonhuis
- P - Venster
- Q - Twee vensters ople verdieping
- R - Bijgebouw, koer en hof
- S - Deur

Hoekhuiss Jean Haumont, zijde Koeyseykstraat (perseel E596)

- M - Woonhuis
- N - Bijgebouw met koer
- I - Hof
- K - Stal
- L - Staldeur

Na WO II werden de drie huizen van de bovenkant volledig door ondernemer Meeuwens afgebroken, zodat de Houtmarkt meer ruimte kreeg en er een rond punt kon worden aangelegd.

De bovenkant was van de benedenkant gescheiden door een smalle open doorgang, lopend van de Kerkplaats tot in de Korte straat.

De benedenkant op zijn beurt bevatte twee huizen, het hoekhuis (perselen E591 en 592), bekend onder de naam "Rust op den Berg" gelegen langs de zijde van de Korte straat en het andere hoekhuis (perseel E593) aan de kerkkant.

Rust op den Berg telde drie daktorentjes en vijf ondervensters en was in 1795 het eigendom van Hendrik Van Nerum (hikkes van Siskes) en Marie Groetaers. Zij hielden er een herberg aan de straatzijde (drie vensters) en een linnenwinkel (2 vensters) aan de binnenzijde, of omgekeerd.

De ingang bevond zich in het midden tussen winkel en herberg en bestond uit een tiental stenen trappen, langs weerszijde door een muurtje afgezet.

Het was in dat huis, dat de bijl lag verborgen, waarmede Petrus Sweerts in 1797 de Vrijheidsboom doorhakte.

Rond 1832 na de dood van het echtpaar Van Nerum x Groetaers, werd het huis aangekocht door Henri Michiels, brouwer in de Engel op de Beek (voorheen Geerts en nadien Finoulst en dan Hanoteau).

Deze Michiels was de schoonvader van schepen Alexander Nijs, die in 1873 zijn huis in de Stoopkensstraat aan de gemeente schonk, ter oprichting van een Wezenhuis (nu Paenhuys).

" Rust op den Berg" was rond de eeuwwisseling het eigendom van Fons Dewelde (Pachter van Boeres), kozijn van zadel- en gareelmaker Hubert Van Nerum uit 't Nieuwhuys. Hij verkocht het huis aan Vanhulst 'Petro, die het bij erfenis aan zijn schoonzoon Louis Swinnen maakte.

Als huurders zijn bekend het gezin Laurent-Beullens en nadien Mako die door verstikking de dood vond.

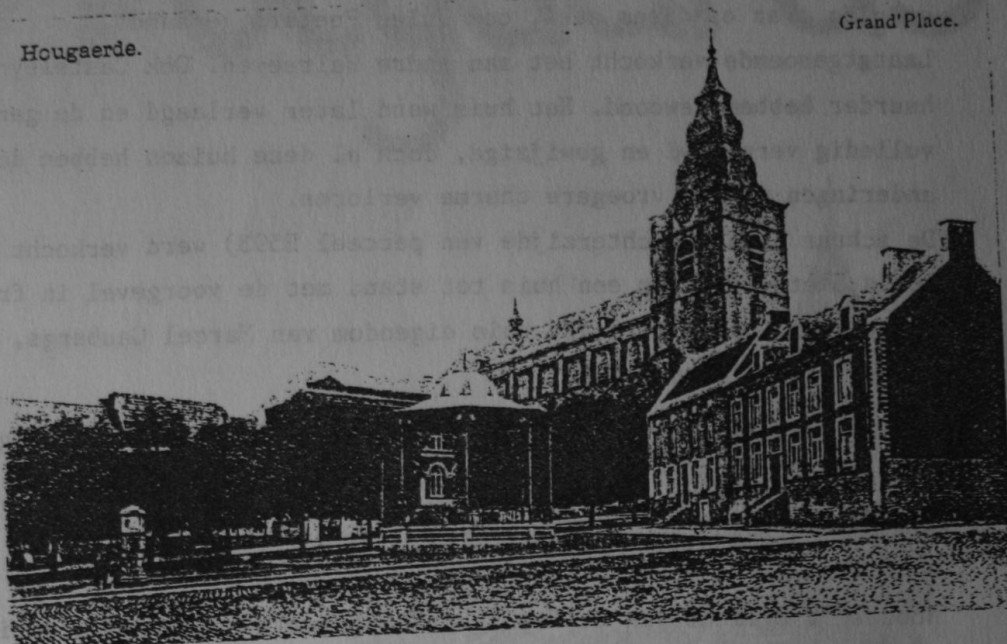
Het huis werd in twee huizen verdeeld, elk met drie bovenvensters. De ingang werd aan het middenhuis toegekend, waar een nieuwe deur werd geplaatst en een garage gebouwd. Het hoekhuis, dat de naam "Rust op den Berg" behield moest het stellen met twee benedenvensters en een nieuwe ingangsdeur in het midden.

Het dak van de twee huizen werd vernieuwd en de drie daktorentjes afgebroken. Ook het onderdeel van de voorgevels werd gewijzigd.

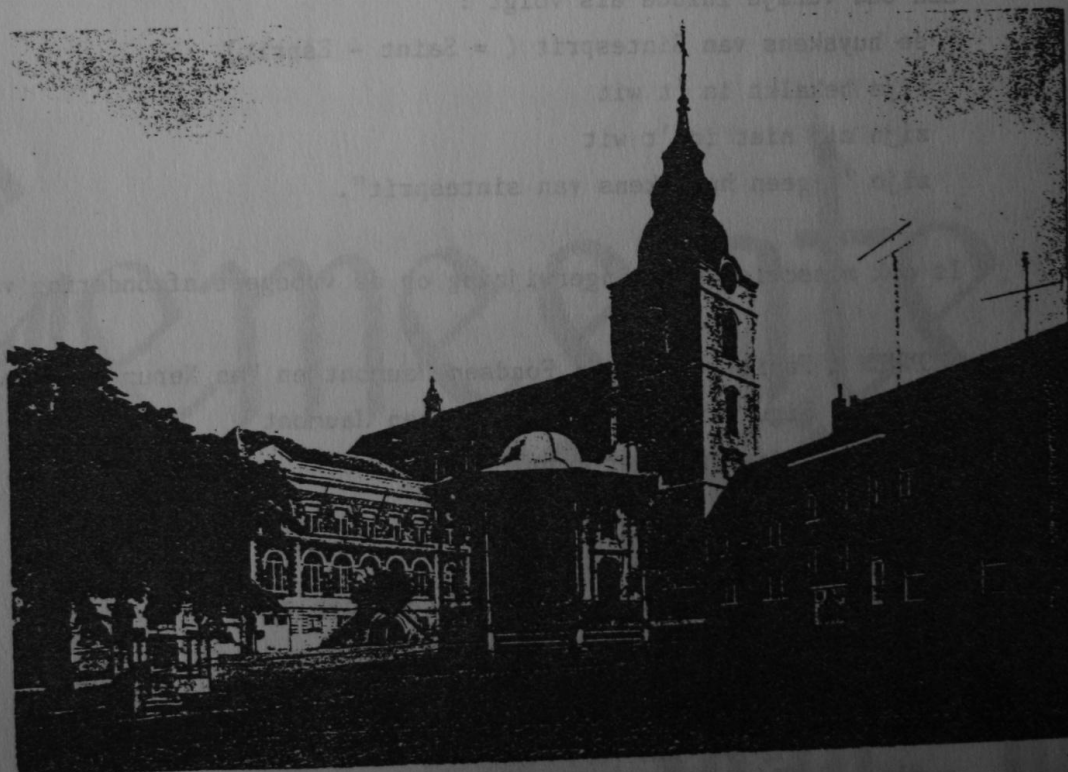
DE HUIZEN VAN DE BENEDENKANT

Hougaerde.

Grand'Place.

VROEGER

TOT 1993

Het andere hoekhuis ,langs de kerkzijde (perseel 593) had vier vensters boven en evenveel beneden, met in 't midden dezelfde ingang als "Rust op den Berg". Na de franse tijd behoorde het toe aan Jean Baptist Dumont uit het oud Kapittelhuys, die het in huur uitgaf. Na zijn dood in 1837 kwam het in 't bezit van Hubert Vanex. In de XXe eeuw stond het op naam van Jules Peeters (Pot) en ging over op diens neef, ook Jules Peeters genaamd.

Laatstgenoemde verkocht het aan Andre Walraeven. Ook Casteleyn zou er als huurder hebben gewoond. Het huis werd later verlaagd en de ganse voorgevel volledig vernieuwd en gewijzigd, doch al deze huizen hebben door deze veranderingen al hun vroegere charme verloren.

De schuur (aan de achterzijde van perceel E593) werd verkocht aan de garde Louis Smets. Er kwam een huis tot stand met de voorgevel in front van de kerkplaats. Later werd dit huis eigendom van Marcel Caubergs, die het verhuurde aan de Tiense Bank.

In 1993 werd het hoekhuis "Rust op den Berg" (perseel E592) afgebroken om plaats te maken voor moderneappartementen maar de naam Rust op den Berg bleef behouden.

Nopens 't Eylandt van de Heyligen Geert bestaat een overleveringsverhaal, bewerende dat de huizenblok zou gebouwd geweest zijn, om er zieken onder te brengen, die wegens besmetting moesten afgezonderd worden. Achteraf zouden de huisjes gediend hebben voor kanunniken die niet in 't Kapittelhuys wonen. Een oud versje luidde als volgt :

" de huyskens van Sintesprit (= Saint - Esprit)
zijn bekalkt in 't wit
zijn zij niet in 't wit
zijn 't geen huysekens van sintesprit".

Is ook misschien een vingerwijzing op de vroegere afzondering van zieken.

BRONNEN : Familie-archief: Fondsen Maumont en Van Nerum
Figuratief plan in de huizen Maumont
Kadasterlegger Popp.

NB Breng in Alpaidis volgende verbeteringen aan :

Alpaidis n° 26

Blz. 3 Pierre Joseph Maumont, schrap de 4e, 5e en 6e lijn.

Blz. 10: Jean Maumont, 9e lijn vervangen door:

" Hij woonde op de Houtmarkt in een huis door hem in 1823 gekocht en dat als lokaal had gediend voor de oude Regentie".

Hoegaardse

Gemeente politiek

1830 - 1990

het KATHOLIEK MEESTERSCHAP

VAN 1877 TOT 1896

Door de wet op de kiesverrichtingen van 7 juli 1877 werden de stemmingen geheim en zonder drukking of bedrog.

Er verscheen een hele rij bepalingen omtrent de indiening van de lijsten. De rol van de voorzitter en getuigen, de geheime stemming op gedrukte formulieren, de stemming in afzonderlijke hokjes en de telling van wettige en ongeldige stemmen. Door de wet van 24 augustus 1883 kwamen er naast de reeds bestaande kiezers ook bekwaamheidskiezers voor de gemeentelijke en provinciale verkiezingen.

Dit betekende dat wie voor een jury 60% behaalde in een examen over de leerstof van het lager onderwijs en bewees 6 jaar school te hebben gelopen, een kiezersdiploma verwierf voor gemeente en provincie. Voortaan werden de verkiezingen ook op een zondag gehouden.

Vanaf april 1877 hadden de katholieken het meesterschap verworven en het liberale bewind gebroken. Nu lag het aan hun, om te bewijzen wat ze konden:

Gedurende de eerste twee jaren van hun mandaat, grepen een paar buitengewone gebeurtenissen plaats.

In nov. 1877 had Jozef Putzeys, ingenieur-scheikundige de suikerfabriek van de "Grand Pont" opgericht, ter vervanging van de bestaande fabriek die niet meer aan de vereisten voldeed.

Brouwer Joseph Libert Dumont bleef de beheerraad voorzitten, doch Not. Louis Alex Putzeys had zijn ontslag gegeven. Hij weigerde met een "kattetekop" in dezelfde Raad te zetelen.

Deze "kattetekop" was nochtans zijn kleinkoosijn Jozef Putzeys, die als scheikundige in zijn fabriek had gewerkt. (zie Alpaidis n° 36 en volgende)

Sinds de zaak van de muziekharmonie, had Jozef Putzeys echter partij gekozen voor Henri Vandertaelen, tegen Not. Putzeys. Toen reeds waren er hoge woorden gevallen, maar vanaf 1875, wanneer Jozef Putzeys medestichter werd van de Katholieke Partij van Hoegaarden, werd hij de vijand van zijn kleinkoosijn Not. Putzeys.

En toen Jozef Putzeys zijn koosijn Leopold Lodewyckx steunde inzake de verlichtingstoelage, brak de oorlog uit tussen de twee Putzeysen.

De strijd tussen wit en zwart laaide opnieuw op en zou nog erger worden dan vroeger.

Jozef Putzeys, goed ingelicht door zijn koosijn Burg. Lodewyckx woonde als toeschouwer de gemeenteraadszittingen bij, telkens een voornaam punt moest besproken worden.

Zo gebeurde het ook op 18 aug. 1878 toen over de zaak van Bost moest worden beraadslaagd. De twee overgebleven liberale raadsleden Not. Putzeys en Dr. Godts, stemden voor de afscheiding van Bost, iets waar tegen zij zich vroeger steeds hadden verzet. De katholieke meerderheid, die tegen de afscheuring was verweet hun voor "kazakdraaiers".

Het debat werd zo heftig dat Putzeys en Godts besloten de zittingen niet meer bij te wonen.

Toen Not. Putzeys het gemeentehuis verliet stond Jozef Putzeys onder aan de trappen en hing aan een boom een blauwe pop op.

Vanaf februari 1879 werden zij vervangen door de katholieken Brouwer Julien Van Nerumen landbouwer Edouard Vandermolen, wijs ook Jean Vandermolen opgenomen werd in de Raad, die vanaf dat ogenblik volledig katholiek was.

Julien Van Nerum werd hetzelfde jaar nog tot Majoor-Bevelhebber van de Burgerwacht benoemd, ofschoon deze nog slechts op papier bestond. En ook in de burelen voor Weldadigheid, verdwenen geleidelijk de "blauwen" om door "geelen" te worden vervangen, zodat bijna alle instellingen te Hoegaarden in handen der katholieken lagen.

Nieuwe moeilijkheden rezen echter op. Onderwijzer Adolf Debroeck, schoonzoon van oud burg. Christiaens en kleinkoosijn van burg. Lodewyckx en Jozef Putzeys, gaf les in de gemeenteschool, doch had zijn kinderen naar de kloosterschool gestuurd. In die periode woedde de schoolstrijd in al zijn hevigheid in het ganse land (1879 - 1884)

Not. Putzeys en zijn politieke vrienden hadden deze toestand schriftelijk aangeklaagd en voor de gemeenteraad laten brengen.

Not. Putzeys werd ontboden, wijs Jozef Putzeys zich op de banken der toeschouwers bevond. Een hevig politiek debat ontstond met als besluit dat Burgemeester Lodewyckx, onderwijzer Debroeck in 't gelijk stelde met de woorden "het familiehoofd is vrij om over het onderwijs van zijn kinderen te beslissen".

Not. Putzeys noemde de burgemeester en zijn volgelingen "een vuile en schandalige Jezuitenkliek".

Alsdan rees Jozef Putzeys recht en slingerde in het gelaat van zijn kleinkoosijn: "en gij dikke mijnheer, wat zijt gij anders dan een vuile jood een eierzuchtige bandiet en een vagebond, die nooit anders heeft gedaan dan de gemeentegelden onder uw politieke vriendjes verdeeld".

Maar dat was te veel voor de ex-burgemeester: "Ik zal U voor het gerecht trekken voor eerroof" schreeuwde hij uit en verliet de zaal.

COUR D'APPEL

4ème Chambre Correctionnelle

Procès en diffamation - 19 Décembre 1879.

Not. Putzeys (met snor) en Jozef Putzeys (met baard)

En Jozef Putzeys kwam voor het gerecht voor eerroof op Not. Putzeys. Hij werd veroordeeld.

Doch hiermede bleef het niet. Jozef Putzeys ging in beroep en nam de beste advokaat van gans Brussel, Meester Picart. Op 19 dec. 1879 kwam het proces voor de 4° Correctionele Kamer van het Hof van Beroep te Brussel, waar hij werd vrijgesproken.

Bij het verlaten van de rechtszaal, stak hij zijn tong uit op Not. Putzeys. Nopens dit proces werd te Hoegaarden door de katholieken een karikatuurprent uitgegeven, waarvan kopij hiernaast.

De schoolkwestie was hiermede nochtans niet ten einde, want Weemaes, liberaal gezinde onderwijzer te Bost, weigerde nog langer les in godsdienst te geven en onder ophitsing der anti-clericalen kreeg zijn voorbeeld navolging. Er brak te Hoegaarden een kleine godsdienstoorlog uit, die zelfs zo ver ging dat de omgang van kinderen uit de gemeenteschool met deze van de klooster-school werd vermeden.

Anderzijds onttrokken sommige liberale ouders hun kinderen, onder allerlei voorwendsels aan de godsdienstles, die door Debroeck in de gemeenteschool werd gegeven en eisten zelfs het ontslag van de onderwijzer die zoals zij beweerden "hun kinderen verpestte met onnozele kul"

Wanneer Burg. Lodewyckx deze ouders verwittigde dat hun kinderen verplicht waren de lessen bij te wonen, kreeg hij zijn eigen woorden te horen, dat "het familiehoofd vrij is, om over het onderwijs van zijn kinderen te beslissen.

Burg. Lodewyckx die een verstandig, kalm en bezadigd man was, had maar al te goed begrepen, dat hij een zeer berekende politiekvoering moest voeren, om de katholieke machtsovername te Hoegaarden te kunnen handhaven. Daarom besloot hij "een vriendjespolitiek" toe te passen, om zijn zaak te dienen.

Hierbij werd hij in 1877 gans toevallig gediend door het ontslag van Not. Putzeys en de benoeming van Jozef Putzeys tot directeur in de Beheerraad van de suikerfabriek "Grand Pont". Zijn kozijn Jozef Putzeys (katholiek) was nu de grote man geworden in de Hoegaardse suikerindustrie, voerde in de fabriek het grote woord en werkte in goede verstandhouding met de (liberale) voorzitter van de Raad van Beheer, Joseph Libert Dumont. Door dit feit konden politieke vriendjes in de fabriek worden te werk gesteld: hetgeen zijn populariteit opdreef, en was er bovendien in gelukt, de liberale invloed uitgaande van de Grand Pont, in zekere mate te beperken.

Een andere hulpbron werd hem even toevallig in de hand gespeeld door het Gulden Leliegeslacht, dat zich na de ontbinding van de Confrerie in 1870, door alle middelen terug wilde verheffen.

De gildegriffier Edouard Van Nerum, die tevens boekhouder was in de Grand Pont, had het via Jozef Putzeys bewerkt dat burg. Lodewyckx, aan wie zij al hun steun hadden toegezegd, tot de Eereraad der vernoemde Gilde betrokken werd

Dadelijk liet Lodewyckx, in het kader van zijn vriendjespolitiek, brouwer en raadslid Julien Van Nerum tot majoor van de Burgerwacht benoemen, hetgeen hun wederzijdse prestige aanzienlijk verhoogde.

Het derde toeval dat in de kaart speelde van burg. Lodewyckx, was het huwelijk in 1880 van Jozef Putzeys met Lucie Van Nerum, in de hand gewerkt door haar broeder Julien Van Nerum en ten eerste bevorderd door Hubert Van Nerum (schoonbroeder van Lucie en Julien Van Nerum) met de medewerking van zijn oom Edouard Van Nerum.

Op eerste zicht onschuldig, maar fijn berekend, want door zijn huwelijk versterkte, Putzeys de rangen van het doorgaans katholiek getinde Leliehuys, dat aan Lodewyckx zijn steun had toegezegd, als wraak voor de liberale inmenging, die tot de ontbinding der Confrerie had geleid.

Putzeys van zijn kant bleef niet onbetuigd tegenover zijn schoonbroeder, de zadel- en gareelmaker Hubert Van Nerum uit het Nieuwhuys, en stelde hem in de Grand Pont aan, voor het herstellen van riemen, ossen- en paardentuig en ook als algemeen verdeler van suikerbietzaad aan de boeren.

In 1880 kregen de katholieken een onvoorziene klap.

Bij de oprichting van de katholieke partij te Hoegaarden in 1875, had pastoor Decoster zich wat te uitbundig, met hart en ziel, achter Dr. Lodewyckx geschaard en zijn parochianen opgezweept. De liberalen kloegen hem bij het Bisdom aan als zijnde "een politieke pastoor die zijn functie te buiten ging". Bij een ingesteld onderzoek hadden de "zwarten" alles in 't werk gesteld om de klacht te doen vernietigen. Maar past. Decoster werd in juli 1880 naar Antwerpen overgeplaatst. Het liberaal contact met het Bisdom blijft onbegrijpelijk.

De politiekvoering der katholieken van achter de schermen door de Leliegilde gesteund, ondanks hun voorgenomen besluit tot niet-inmenging in de politiek, beviel echter niet aan de liberalen die haar "de zwarte pest" noemden en stelden de alleenheerschappij van burg. Lodewyckx aan de kaak.

De man die in die tijd de liberale teugels in handen had genomen was Arthur Putzeys, zoon van de op 9 mei 1881 overleden notaris en oud-burgemeester Louis Alexander Putzeys. Hij volgde zijn vader niet alleen als notaris op, maar ook als voorzitter van de liberale harmoniefractie.

Tijdens een bijeenkomst van de liberale partij kondigde hij aan, dat hij het "katholieke juk" zou omverwerpen en lanceerde de slogan :

" Marchons, marchons,

Les plus forts vaincront ".

Doch alvorens het zo ver kwam, grepen er in de gemeenteraad enkele onvoorziene wijzigingen plaats.

Begin 1882 verving Alfons Vanhaegendoren zijn kozijn Ferdinand Vanhaegendoren, die in 1880 was gestorven.

Rond die tijd was ook Servais Nijs uitgevallen en gaf Alexander Nijs, die in 1873 de harmonie splitsing had uitgelokt, zijn ontslag, ingevolge een ruzie met zijn kleinkozijn Jef Van Autgaerden, die hij ten rechte of ten onrechte betichtte, toenadering te hebben gezocht met de liberale meesters van de Grand Pont. ..

In juni van hetzelfde jaar gaf ook schepen Jef Van Autgaerden zijn ontslag, omdat raadslid Charles Vanherbergen hem het verwijt had gestuurd, te heulen met zijn kleinkozijn Alexander Lories van wie beweerd werd, dat deze in 't geheim met de Dumont's en Arthur Putzeys, een plan beraamden, om het katholieke meesterschap te kelderen.

Doch burgemeester Lodewyckx weigerde het ontslag te aanvaarden, waardoor Van Autgaerden door bemiddeling van zijn andere kleinkozijn Julien Van Nerum vanaf september zijn functie weer opnam.

En ten slotte kwam schepen Fulgence Finoulst in botsing met Lodewyckx, omdat deze geen beroep wilde aantekenen tegen het Koninklijk Besluit van 30 dec. 1882, waardoor Bost van Hoegaarden werd gescheiden en tot zelfstandige gemeente was uitgeroepen.

Maar hoe had burg. Lodewyckx zich tegen een besluit van het Gouvernement kunnen verzetten?

Het begon slecht te draaien in het katholieke kamp want in het jaar 1883, onder hevige druk der liberalen en de heersende verdeeldheid wegens de schoolkwestie, diende Adolf Debroeck zijn ontslag in als onderwijzer en werd vervangen door de liberaalgezinde Ph. Rowie.

Zulks betekende een gewisse nederlaag voor de katholieken.

Als tegen-actie werd Jozef Putzeys tot afgevaardigde van de gemeenteschool benoemd, om te waken over de goede gang van lesgeving. De liberale kinderen woonden opnieuw de godsdienstlessen bij, omdat de "Directeur van de Grand Pont" erop had aangedrongen en zelfs de onwillige vaders met buitenwerpen had bedreigd.

de **St. Eligius-Gilde** van Hoegaarden

S ELIGIUS EPISCOPUS

1 9 2 8

=====

Leon Sterckx viel weg, maar werd vervangen door Joseph Casseau, ijzerbewerker in de Stoopkensstraat. Hij won het beeld dat door dhr. Albert De Ruyter was geschonken en op een prachtig glazen voetstuk rustte.

Lambrechts had de omhaling van de uitzet gedaan, wijl elke deelnemer aan het banket een supplement van 19 fr. hadden gestort. Er bleef 23,85 fr. in kas.

1 9 2 9

=====

Louis Lefèvre en Joseph Casseau verdwenen, doch er kwamen vijf mannen de rangen aanvullen, zodat het ledeneffectief op 24 was gebracht.

De nieuwe gildebroeders waren:

- Boesmans, automekaniker uit Nerm
- Clement Stockmans, loodgieter en zinkbewerker op de Vroente
- Albert Gilis, ijzerdraaijer te Houtem
- Theophile Stockmans, hoofdsmid en lasser et Outgaarden
- Paul Godfroid, hoofdsmid en putboorder uit de Stoopkensstraat

Het banket ging door bij Kustermans, waar Boesmans het beeld van de heilige won dat ook dit jaar door dhr. Albert De Ruyter was geschonken.

De kas bleef gezond met 28,80 fr?

1 9 3 0

=====

Emile Bams, Boesmans en Albert Gilis verlieten de gilde, maar Jules Lochie en Vanderstappen namen hun plaats in.

Anderzijds hadden:

Leon Taverniers, Alfons Wuyts en François Vermeulen, allen ijzerdraaiers en bankwerkers uit Nerm, evenals Louis Claes uit Houtem, Joseph Vandewijer en Jozef Sweerts, lasser en bankwerker uit Nerm, hun verzoek tot toelating gedaan. Doch zij staan niet als lid, noch als deelnemer aan het banket vermeld. Op het feestmaal ontbrak Alph. Hettich, wijl Emile Reulens het St. Elooibeeld won. De leden hadden elk 10 fr. bijgezet, de gilde sloot het jaar af met 48 fr. in kas.

1931

=====

Als nieuwe gildebroeders werden aanvaard :

- Henri Smets, smid in de Stoopkensstraat
- Henri Fourie, elektriker in de Stoopkensstraat
- Eugene Vanzulpele

Zij namen de plaats in van Lochie en Gilsoul, zodat de St. Elooigilde nu 24 leden telde. Elke deelnemer zette nog 7 fr. bij, om de kosten van het feest te betalen, waar voorzitter Aug. Mombaerts het beeld won. Er bleef 4,25 fr. in kas.

1932

=====

De gilde verloor Hubert Saelmaeckers, Maurice Schoensetters, Victor Hardiquet en Henri Smets, doch won Pulinckx en Alfons Wuyts, ijzerdraaijer en bankwerker uit Nerm, die in 1930 zijn aanvraag tot opname had gedaan.

Ook Boni Peeters uit Overlaar trad tot de gilde toe en betaalde zijn uitzet van 20 fr.

Het waren de voorzitter en Julien Van Nerum die rondgingen om de uitzet te innen, doch slechts 14 leden woonden het feestmaal bij. De ontbrekers waren: Louis Rimanque, Hubert Lambrechts, Alfred Bertrand, Emile Ruelens, Julien Van Nerum; Alph. Hettich, Cesar Guelluy, Clement Stockmans en Paul Godfroid, allen nochtans trouwe leden.

Op het banket werden de voorzitter Mombaerts en de sekretaris (niet met naam vermeld) met algemene stemmen terug herkozen, wijl Alp. Hettich tot feestbestuurder en Emile Reulens tot commissaris werden benoemd. Deze laatste twee waren echter niet tegenwoordig, doch hun verkiezing bewijst dat zij om goede rede verontschuldigd waren, hetgeen wellicht ook het geval zal geweest zijn voor de zeven anderen.

Er werd ook besloten om in juli van het volgend jaar een gezamenlijke uitstap te doen naar Outgaerden of Lummen. Zulke uitstap betekende "de begankenis van alle kapellekens". Alfred Kustermans won het St. Elooibeeld en de voorzitter noteerde in het gildeboekje "dat het feest goed afgelopen en iedereen tevreden was. De kastoestand bedroeg 17,5 fr.

1 9 3 3

=====

Gezien St. Elooï op een vrijdag viel besloten zij de viering op zaterdag 2 dec. te laten doorgaan.

Boni Peeters en Vanderstappen verlieten de gilde, maar vier nieuwe kwamen erbij:

- Theophile Doyen
- Henri Peeters, hoefsmid in de Kloosterstraat
- Bogaerts uit Outgaarden
- Louis Pelegrin

Dit bracht het ledeneffectief op 25 een recordcijfer voor de periode tussen de twee oorlogen.

22 St. Elooïmannen namen deel aan het banket, Rimanque, Reulens en Pulinckx ontbraken. Alle deelnemers hadden 2 fr. bijgezet, wijl de boekhouding werd afgesloten met een boni van 38,95 fr. Zij werd echter nagezien door Alph. Hettich, die 20 fr. teveel in de kas vond, hetgeen een tegoed maakte van 58,95 fr. Zij schreven het toe aan een mirakel van St. Elooï, maar het zou Hettich geweest zijn, die heimelijk een naamloze gift had gedaan. Het was Antoon Rottie die dat jaar het beeld won.

1 9 3 4

=====

Cesar Guelluy, Alfons Wuyts en Henri Fourie vielen weg, zodat zij terug met 22 man waren en elk een bijkomende uitzet van 2 fr. deden om aan het feestmaal deel te nemen, waar Henri Debroeck het St. Elooïbeeld won.

1 9 3 5

=====

Paul Godfroid, Th. Doyen, Bogaerts en Buccauw verdwijnen, wijl Jules Cauweraert elektriker op de Vroente toetreed. Het ledenaantal slonk tot 19, laagste cijfer uit de periode. De gewone uitzet verhoogde met 5 fr. en werd op 25 fr. gebracht. Van Zulpele ontbrak op het feest waar Hubert Lambrechts het beeld won. Datzelfde jaar werd past. Heuysdens proost.

1 9 3 6

=====

Louis Rimanque, Pulinckx en Jules Cauwbergs vielen uit maar werden vervangen door :

- Albert Rimanque
- Marcel Delmel
- Georges Mannaerts

Alle leden 19 in getal, woonden, de feestviering bij, die bij Albert Rimanque in de Tiensestraat gehouden werd en waar bij trekking Marcel Delmel de winnaar werd van het beeld.

1 9 3 7

=====

Deilde verloor drie leden, Vanzulpele, Pelegrin en Mannaerts, maar won:

- Edgard Dehoux, buizenfitter en lasser in de Nieuwstraat
- Philibert Vanroelen, mechaniker in de Fabriekstraat
- Emiel Peeters, drukker in de Doelstraat

Alleen Henri Peeters woonde het feestmaal niet bij, dat doorging bij Alfred Kustermans en waar Clement Stockmans het St. Elooibeeld won.

Het jaar werd afgesloten met 25 fr. in kas.

1 9 3 8

=====

De vergadering van half november ging door bij Dehoux in de Nieuwstraat en de St. Elooiviering van 1 dec. te regelen. Het feestmaal greep plaats bij Albert Rimanque en het was deze laatste die het beeld won.

Na een bij-uitzet van 2fr per man, door de 19 ledendeelnemers, bleef er 30,5 fr. in kas.

1 9 3 9

=====

Op een bijeenkomst bij Edgard Dehoux, zetten de 12 tegenwoordigen elk 3 fr. uit wjl Alp. Hettich 8 fr. en Dehoux 10 fr. schonk. Het was Julien Van Merut die de inzameling in het gildeboekje afsloot, met 20 fr. overschot voor de kas na goed verteer.

Dat jaar verlieten Henri en Emiel Peeters de gilde zodat er slechts 17 St. Elooimannen overbleven.

De viering werd besproken tijdens een vergadering bij Kustermans en het feest ingericht bij Dehoux.

Er waren 15 deelnemers (Bertrand en Delmel ontbraken) Leopold Vandervesse won het beeld.

De toen opgestelde boekhouding zag er uit als volgt:

15 deelnemers aan 25 fr. = 375 fr.

gift van voorzitter Mombaerts = 25 fr.

400 fr.

aankoop van zegels 2 fr

St. Elooimis 25 fr. (10 fr; minder omdat het zonder orgel was)

drinkgeld 10 fr.

feestmaal 336,60 fr.

373,60

Blijft over 26,40 fr. + 20 fr. (nog in kas) = 46,40 fr.

aankoop St. Elooibeeld 35 fr.

boni 11,40 fr.

1 9 4 0

=====

Dan brak een nieuwe oorlog uit en alle gildebedrijvigheid werd andermaal stopgezet.

Het inkas en 't gildeboekje werden veilig opgeborgen tot betere tijden.